

Тернопільська обласна рада
Управління освіти і науки Тернопільської облдержадміністрації
Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія ім. Тараса Шевченка

Кафедра іноземних мов та методики їх викладання

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Лінгвокраїнознавство німецькомовних країн

з галузі **01 Освіта / Педагогіка**
за спеціальністю **014 Середня освіта**
предметною спеціалізацією **014 Середня освіта (Німецька мова і література)**
за освітньо-професійною програмою **Середня освіта (Німецька мова і література)**

Кременець – 2020 рік

Чик О.І. Лінгвокраїнознавство німецькомовних країн: [робоча програма навчальної дисципліни для студентів з галузі 01 Освіта / Педагогіка за спеціальностями 014 Середня освіта (Німецька мова і література)]. Кременець, 2020 р. 13 с.

Розробник: Чик О.І., кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов та методики їх викладання Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри іноземних мов та методики їх викладання
Протокол від «31» серпня 2020 року № 1.

Завідувач кафедри іноземних мов та методики їх викладання Воронцова Н.Г.

31.08.2020 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь 01 Освіта / Педагогіка	Нормативна	
Модулів – 2	Спеціальність: 014 Середня освіта (Німецька мова і література) Освітньо-професійна програма Середня освіта (Німецька мова і література)	Курс:	
Змістових модулів – 2		2-й	2-й
Загальна кількість годин - 90	Освітній рівень перший (бакалавр)	Семестри	
		3	3
Лекції			
16 год.		4 год.	
Семінари			
18 год.		6 год.	
Самостійна робота			
56 год.		80 год.	
Вид контролю			
поточний, підсумковий (екзамен)		поточний, підсумковий (екзамен)	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2			

Примітка

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:

для денної форми навчання – 40 % до 60 %;

для заочної форми навчання – 12% до 88%.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою курсу «Лінгвокраїнознавство німецькомовних країн» є сприяння становленню професійної компетенції студентів шляхом формування лінгвістичних, соціолінгвістичних та прагматичних комунікативних навичок.

Завданнями курсу є

- формування знань про культуру німецькомовних країн, про лінгвокраїнознавство як важливий аспект навчання іноземних мов;

- формування навичок відбору, адаптації та використання навчальних матеріалів країнознавчого характеру;
- залучення здобувачів до вивчення широкого кола країнознавчих проблем.

Курс «Лінгвокраїнознавство німецькомовних країн» спрямований на формування у здобувачів вищої освіти таких професійних **компетентностей**:

Інтегральна компетентність: Здатність особи розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі середньої освіти (Німецька мова і література) під час здійснення освітнього процесу в ЗЗСО, що передбачає застосування теорій і методів освітніх наук і характеризується комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1 Здатність використовувати знання з іноземної мови усно та письмово в професійній діяльності.

ЗК5 Здатність знаходити, інтерпретувати та застосовувати інформацію з різних джерел.

ЗК6 Здатність застосовувати знання на практиці.

ЗК9 Знання і розуміння предметної області та розуміння професії.

ЗК11 Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК12 Здатність працювати в міжнародному контексті.

Фахові компетентності (ФК):

ФК1. Здатність до застосування сучасних методологічних, наукових і практичних основ предметної спеціалізації.

ФК6. Здатність до перенесення лінгвістичних знань і навчально-практичного досвіду в процес навчання іноземної мови, до розвитку мовної уваги та виявлення подібностей і відмінностей у різних мовах.

ФК8. Здатність до критичного аналізу власної педагогічної діяльності, обмін досвідом професійної діяльності. Готовність до виконання ролі модератора у діалозі двох культур (рідної та іншомовної).

ФК12. Здатність адекватно використовувати мовленнєві одиниці, демонструвати сформовану мовну й мовленнєву компетенції в процесі професійної і міжособистісної комунікації, володіння різними засобами мовної поведінки в різних комунікативних контекстах.

ФК13. Здатність до навчання німецької мови на підставі особистісно-орієнтованого, діяльнісного та компетентнісного підходів, до виконання ролі агента змін в системі загальної середньої освіти (донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації), знання дидактичних і лінгводидактичних засад їхньої реалізації в освітньому процесі закладах загальної середньої освіти та здатність до виконання ролі тьютора, едвайсера, коуча, фасилітатора у навчанні іноземної мови.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН2. Володіти комунікативною мовленнєвою компетентністю з німецької мови (лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний компоненти відповідно до загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти) на рівні C1, виявляти здатність вдосконалювати та підвищувати власний фаховий рівень у вітчизняному та міжнародному контексті.

ПРН8. Демонструвати вміння критично використовувати світоглядні теорії та засвоєні теоретичні знання у сфері дисциплін загальної та професійної підготовки при розв'язанні практичних соціально-професійних та лінгводидактичних завдань, обирати й використовувати відповідні навчальні засоби для побудови технологій навчання.

ПРН11. Знати мовну норму, соціокультурну ситуацію розвитку німецької мови, особливості використання мовних одиниць у різних комунікативних контекстах, мовний дискурс сучасності.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Німеччина: основна інформація про країну

Тема 1. Огляд історії Німеччини від перших згадок і до 1945 року

1. Особливості життя давніх германців.
2. Спроба об'єднання германських племен. Карл Великий.
3. Реформація у Німеччині. Мартін Лютер.
4. Піднесення Пруссії.
5. Веймарська республіка.
6. Друга світова війна.

Тема 2. ФРН та НДР

1. Поділ Німеччини.
2. Особливості суспільного устрою та життя в ФРН у 1945-1990 рр.
3. Особливості суспільного устрою та життя в НДР у 1945-1990 рр.
4. Об'єднання Німеччини.

Тема 3. Особливості державного устрою ФРН.

1. Символи ФРН.
2. Особливості державного устрою Німеччини.
3. Німецький парламент.
4. Функції уряду ФРН. Особливості посад канцлера та президента ФРН.
5. Німеччина – соціальна держава.

Тема 4. Відомості з географії Німеччини.

1. Ландшафт та природа Німеччини.
2. Населення.
3. Природні багатства та найважливіші сектори економіки.
4. Туризм.

Тема 5. Освіта і культура Німеччини.

1. Шкільна освіта в ФРН
2. Особливості системи вищої освіти.
3. З історії німецької культури.
4. Література. Музика і театр.
5. Живопис та архітектура.
6. Свята і сімейні традиції Німеччини.

Змістовий модуль 2. Австрія, Швейцарія, Люксембург і Ліхтенштейн: основна інформація про німецькомовні країни

Тема 6. Австрія: загальна характеристика.

1. Історичний огляд.
2. Державний устрій Австрії.
3. Освіта і наука.
4. Культура, міста та пам'ятки.
5. Природні багатства та провідні сектори економіки.
6. Австрійські свята й традиції.

Тема 7. Швейцарія: загальна характеристика.

1. Історичний огляд.
2. Державний устрій та мовна політика Швейцарії.
3. Освіта і наука.
4. Культура, міста та пам'ятки.
5. Природні багатства та провідні сектори економіки.
6. Свята й традиції Швейцарії.

Тема 8. Люксембург і Ліхтенштейн: загальна характеристика.

1. Історичний огляд.
2. Державний устрій Люксембургу.
3. Державний устрій Ліхтенштейну.
4. Освіта і наука в Люксембурзі і Ліхтенштейні.
5. Культура, міста та пам'ятки Люксембургу і Ліхтенштейну.
6. Природні багатства та провідні сектори економіки Люксембургу і Ліхтенштейну.
7. Свята й традиції Люксембургу і Ліхтенштейну.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	с	лаб	інд	с.р.		л	с	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1.												
Змістовий модуль 1. Німеччина: основна інформація про країну												
Тема 1. Огляд історії Німеччини до 1945 року.	10	2	2			6	10					10
Тема 2. ФРН та НДР	10	2	2			6	10					10
Тема 3. Особливості державного устрою ФРН.	10	2	2			6	10	2				8
Тема 4. Відомості з географії Німеччини.	10	2	2			6	10					10
Тема 5. Освіта і культура Німеччини.	10	2	2			6	10		2			8
Змістовий модуль 2. Австрія, Швейцарія, Люксембург і Ліхтенштейн: основна інформація про німецькомовні країни												
Тема 6. Австрія: загальна характеристика.	10	2	2			6	10	2				8
Тема 7. Швейцарія: загальна характеристика.	10	2	2			6	12		2			10
Тема 8.	10	2	2			6	12		2			10

Люксембург і Ліхтенштейн: загальна характеристика.												
ІНДЗ	10		2			8	10					10
Усього годин	90	16	18			56	90	4	6			80

5. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочн.
1.	Огляд історії Німеччини до 1945 року.	2	
2.	ФРН та НДР.	2	
3.	Особливості державного устрою ФРН.	2	
4.	Відомості з географії Німеччини.	2	
5.	Освіта і культура Німеччини.	2	2
6.	Австрія: загальна характеристика.	2	2
7.	Швейцарія: загальна характеристика.	2	
8.	Люксембург і Ліхтенштейн: загальна характеристика.	2	
Всього		16	4

6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочн.
1.	Огляд історії Німеччини від давнини до 1945 року.	2	
2.	ФРН та НДР.	2	
3.	Особливості державного устрою сучасної ФРН.	2	
4.	Відомості з географії Німеччини.	2	
5.	Освіта і культура сучасної Німеччини.	2	2
6.	Австрійська республіка: загальна характеристика.	2	
7.	Швейцарська Конфедерація: загальна характеристика.	2	
8.	Велике Герцогство Люксембург і Князівство Ліхтенштейн: загальна характеристика.	2	2
9.	Презентація ІЗ.	2	2
Всього		18	6

7. Самостійна робота

Самостійна робота здобувача вищої освіти передбачає опрацювання навчального матеріалу лекційних занять, підготовку до семінарів, а також самостійне опрацювання додаткового навчального матеріалу до окремих тем у вільний від занять час. Перевірка завдань здійснюється на семінарських заняттях.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочн.
1.	Das Leben der alten Germanen.	6	8
2.	Martin Luter- Reformation.	6	8
2.	Geschichte der Berliner Mauer. Stasi.	6	8
3.	Besonderheiten der Staatsaufbau in allen deutschsprachigen Ländern.	6	8
4.	Die deutsche Tourismuswirtschaft.	6	8
5.	Musik, Theater; Malerei und Film in deutschsprachigem Raum. Besonderheiten des Schul- und Hochschulsystems in allen deutschsprachigen Ländern.	6	8
6.	Wichtigste Industriezweige in der Schweiz.	6	8
7.	Wichtigste Industriezweige in Österreich.	6	9
8.	Der Sehenswürdigkeiten in Luxemburg.	6	9
9.	Die Individuelle Aufgabe.	8	10
Всього		56	80

Самостійна робота студентів включає:

- підготовку теоретичних питань курсу;
- підготовку до практичних занять;
- підготовку рефератів або відеопрезентацій;
- опрацювання основної й додаткової літератури, інтернет-джерел.

8. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання виконується студентом в позааудиторний час і перевіряється викладачем на відповідній парі або за розкладом консультативних та індивідуальних занять викладачів кафедри.

Основною метою цього виду діяльності є поглиблення набутих студентами під час аудиторних занять знань з країнознавства, лінгвокраїнознавства та удосконалення вмінь та навичок здійснення наукового аналізу лексичних явищ та демонстрації дослідних прийомів на конкретному текстовому матеріалі.

Орієнтовні теми для індивідуальної роботи

1. Bericht über eines der Bundesländer.
2. Bismarcks Reformen.
3. Bundesländer des östlichen Zentrums.
4. Containern.
5. Das Hochschulsystem.
6. Das parlamentarische Regierungssystem in der BRD.
7. Demographische Probleme in Deutschland.
8. Deutsche und Ausländer.
9. Deutsche und deutschsprachige Nobelpreisträger.
10. Deutsche Wirtschaft.
11. Deutschland als Reiseziel.
12. Deutschland, die EU und die Welt.
13. Dialekte in Deutschland.
14. Die bekannten Österreicher.
15. Die Bundesländer des westlichen Zentrums.
16. Die Grünen.

17. Die heutigen Symbole der Bundesrepublik Deutschland.
18. Die Rolle der Familie in Deutschland.
19. Die Rolle der Religion.
20. Die Schweiz.
21. Die Städte Deutschlands.
22. Experimentale Schulen in Deutschland.
23. Familienformen.
24. Feste und Bräuche.
25. Gender, Lebenspartnerschaften.
26. Gesundheitswesen.
27. Hartz IV.
28. Liechtenstein.
29. Luxemburg.
30. Mann und Frau in der Gesellschaft.
31. Migrantenkrise.
32. Moderne Familien.
33. Museen, Sammlungen, Ausstellungen.
34. Nördlicher Teil der Bundesländer.
35. Österreich.
36. Paragraf 218.
37. Parallelgesellschaften.
38. Patriotismus in Deutschland
39. Rolle der Frau, Frauenquote.
40. Sarrazin-Debatte.
41. Schweizerische Sehenswürdigkeiten.
42. Studentenleben.
43. Studienfinanzierung.
44. Studienorganisation
45. Südliche Bundesländer.
46. Türkisches Leben in Deutschland.
47. Vegetarismus.
48. Wohnsituation in Deutschland.

Здобувач виконує індивідуальне навчально-дослідне завдання у формі написання академічного есе (реферату) обсягом 6–10 сторінок друкованого тексту формату А-4 або виготовлення відеопрезентації (10-20 слайдів) на одну із запропонованих тем і презентує їх перед групою на відповідному занятті.

Академічне есе повинно містити такі структурні елементи як вступна частина, в якій зазначається проблематика та термінологічний апарат до теми, основна частина (виклад теоретичного матеріалу по темі та надання ілюстративних прикладів, що підтверджують задекларовані теоретичні положення), висновки та список використаної літератури. (Есе може виконуватись як німецькою так і українською мовою).

Відеопрезентація виконується у довільній формі (формат PowerPoint) з обов'язковим наданням відповідних дефініцій до обраної тематики німецькою мовою, ключових теоретичних положень, викладених у лаконічній формі, та наданням ілюстративних прикладів, що вдало підтверджують теоретичні положення по темі. Оцінюватиметься також творчий підхід та естетичність відеоподання матеріалу.

Оцінювання ІНДЗ

Оцінка «відмінно» (9 – 10 балів) виставляється, якщо виконане завдання має логічну і послідовну структуру, містить всі необхідні її елементи, має ґрунтовний зміст та високий рівень оформлення. Студент демонструє високий рівень самостійності дослідження та під час

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою за результатами поточного та підсумкового контролю
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
67-74	D	
60-66	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання

90 -100 балів – **високий** рівень знань, повне оволодіння матеріалом і лінгвокраїнознавчою термінологією, творчий виклад концепції.

75 – 89 балів – **середній** рівень знань, середнє оволодіння матеріалом і лінгвокраїнознавчою термінологією, аргументований виклад концепції.

60 – 74 балів – **достатній** рівень знань, достатнє оволодіння матеріалом і лінгвокраїнознавчою термінологією, репродуктивний виклад концепції.

0 – 59 балів – **низький** рівень знань, низький рівень оволодіння матеріалом і лінгвокраїнознавчою термінологією, фрагментарний виклад концепції.

Критерії оцінювання усної відповіді:

1. Вміння оперувати основними поняттями лінгвокраїнознавства.
2. Вміння розуміти та аналізувати реалії життя у німецькомовних країнах.
3. Вміння класифікувати німецькомовні реалії за тематичним критерієм;
4. Вміння адекватно і правильно перекладати німецькомовні реалії у художніх та лінгвокраїнознавчих текстах;
5. Вміння вживати німецькомовні реалії у діалогічному та монологічному мовленні;
6. Вміння оцінювати події та реалії історичного, політичного та культурного життя німецькомовних країн;
7. Вміння вести науковий пошук щодо дослідження проблем лінгвокраїнознавчої тематики.
8. Вміння висловлювати власну думку стосовно конкретної проблеми.

12. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення курсу «Лінгвокраїнознавство німецькомовних країн» представлено наступними навчально-методичними матеріалами:

- робоча програма;
- стислі конспекти лекцій (електронний варіант);
- питання до семінарських занять (електронний варіант);

- презентації та відеоматеріали за тематикою змістових модулів (електронний варіант).

13. Рекомендована література

Основна література

1. Дяків Х. Практикум з лінгвокраїнознавства німецькомовних країн : навч. посіб. Львів : ЛНУ ім. І Франка, 2015. 160 с.
2. Євгененко Д. А., Кучинський Б. В., Білоус О. М., Воронкова Н. Г. Лінгвокраїнознавство німецькомовних країн. Посібник. Вінниця : Нова книга, 2008. 415 с.
3. Кудіна О. Ф. Країни, де говорять німецькою: навч. посіб. з лінгвокраїнознавства. 2-ге вид., доповнене. Вінниця : Нова книга, 2017. 416 с.
4. Bayerlein O. Landeskunde aktiv: Praktische Orientierungen für Deutschland, Österreich und die Schweiz : Kursbuch. Hueber, Verlag GmbH & Co. KG, 2014. 128 S.
5. Duden Allgemeinbildung: Deutschland – Alles, was man wissen muss Gebundene Ausgabe. Bibliographisches Institut Verlag, 2015. 384 S.
6. Luscher R. Landeskunde Deutschland: Von der Wende bis heute Aktualisierte Fassung 2014 Taschenbuch. Hueber, Verlag GmbH & Co., 2014. 176 S.
7. Vitalish L., Sulym W., Terebuschko J. Linguolandeskundliche Konversationen: навч. посіб. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2015. 170 с.

Додаткова література

1. Австрія: Добірка матеріалів для учнів та вчителів. Київ : Астон, 1999. 154 с.
2. Єгорова О. І. Німецькомовна Європа: нарис із лінгвокраїнознавства : навчальний посібник. [Електронний ресурс]. Суми : Сумський державний університет, 2019. 195 с. Режим доступу до ресурсу: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/71755/1/Yehorova_linhvokrainoznavstvo.pdf;jsessionid=7D92BB0E412E6C6F2BB4AC6640F00AA1
3. Факти про Німеччину / Маттіас Бішоф, Ерік Шовістре, Констанце Кляйс, Йоахим Вілле [пер. Володимир Шелест]. Франкфурт-на-Майні/Берлін : Франкфуртер Зоціететс-Медіен ГмбХ/Федеральне міністерство закордонних справ, 2015. 176 с.
4. Bundespresseamt [Електронний ресурс]. Режим доступу до ресурсу: <http://www.bundespresseamt.de/>
5. Der Deutsche Bundestag. Berlin : Deutscher Bundestag, 2000. 23 S.
6. Europäische Union [Електронний ресурс]. Режим доступу до ресурсу: <http://www.europa.eu.int>
7. Fahrni D. Schweizer Geschichte. Ein historischer Abriss von den Anfängen bis zur Gegenwart. St. Gallen : Tipotron, 2002. 136 S.
8. Die Gesetzgebung des Bundes. Bonn : Deutscher Bundestag, 1999. 27 S.
9. Grundgesetz für die Bundesrepublik Deutschland. Bonn : Deutscher Bundestag, 1998. 96 S.

14. Інформаційні ресурси

1. Посольство Німеччини [Електронний ресурс]. Режим доступу до ресурсу: <https://kiew.diplo.de/ua-uk>
2. Deutsche Welle [Електронний ресурс]. Режим доступу до ресурсу: <http://www.dw-world.de>
3. Tatsachen über Deutschland [Електронний ресурс]. Режим доступу до ресурсу: <http://www.tatsachen-ueber-deutschland.de/ru/home1.html>
4. Magazine Deutschland [Електронний ресурс]. Режим доступу до ресурсу: <http://www.magazine-deutschland.de>
5. Portal für alle, die sich für das studentische Leben in Deutschland interessieren [Електронний ресурс]. Режим доступу до ресурсу: www.study-in-germany.de/german
6. Internationals Forum für Kultur und Wissenschaft [Електронний ресурс]. Режим доступу до ресурсу: <http://www.forum-tiberius.org/forum/de/index.php?id=0&sid=-1>

7. Magazine Deutschland [Электронный ресурс]. Режим доступа до ресурсу: <http://www.magazine-deutschland.de>

8. MySwitzerland.com : Website. Schweiz Tourismus [Электронный ресурс]. Режим доступа до ресурсу: <http://www.myswitzerland.com/de/home.html>

9. Österreich ankommen und erleben : Das offizielle Tourismusportal [Электронный ресурс]. Österreich Werbung Wien [Geschäftsführerin: Mag. Dr. Petra Stolba]. Режим доступа до ресурсу: <http://www.austria.info/at/>.